

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนศึกษาต่อในระดับปริญญาโท (2) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกและไม่เลือกศึกษาในระดับปริญญาโทโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และ (3) ศึกษาความพึงพอใจ และสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาต่อของนักศึกษาในระดับปริญญาโทของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีทฤษฎีการลงทุนในการศึกษา และทฤษฎีแรงจูงใจ (ทฤษฎีความคาดหวังของวรูม) มาใช้ประกอบการอธิบาย

โดยมีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่กำลังศึกษา 156 คน กลุ่มที่จบการศึกษาแล้ว 61 คน ของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และจากการสัมภาษณ์จากกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาโทจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้โปรแกรม STATA 9.0 เกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาระดับปริญญาโท การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจศึกษาต่อ ความพึงพอใจ สิ่งที่ได้รับ และการแนะนำในการศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

5.1 สรุปผลการศึกษา

ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกและไม่เลือกเรียนระดับปริญญาโทโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จากผลการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาทั้งสามกลุ่มคำนึงถึงต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์ (ต้นทุนทางตรงและอ้อม) และผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ โดยกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจะเลือกมหาวิทยาลัย / สาขาที่ให้ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตมากกว่าต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ที่เสียไป ผลการศึกษาสอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า การตัดสินใจเรียนต่อหรือไม่เรียนต่อเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับการตัดสินใจลงทุนในทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งคำนึงทั้งด้านต้นทุนและผลประโยชน์หรือผลตอบแทนที่จะได้รับ

สิ่งที่ได้รับจากการศึกษาต่อของกลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาแล้วของโครงการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้รับตามที่คาดหวังไว้ ผลการศึกษาสอดคล้อง กับสมมติฐานที่ว่า ในการตัดสินใจเลือกนั้นผู้เรียนจะเลือกเรียนสาขาที่ให้ผลประโยชน์สุทธิจาก การลงทุนสูงที่สุด โดยคำนึงถึงต้นทุนและผลประโยชน์ที่ชัดเจนและไม่ชัดเจน โดยต้นทุนรวม ถึงต้นทุนค่าเสียโอกาส ส่วนผลประโยชน์รวมเรื่องของแรงจูงใจ (คุณค่าทางจิตใจ) เข้าไปด้วย ซึ่งกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับปัจจัยต้นทุนทางตรงด้าน ค่าลงทะเบียน / ค่าหน่วยกิตมากที่สุด และต้นทุนทางอ้อมด้าน ระยะเวลาในการศึกษามากที่สุด ส่วนปัจจัยผลตอบแทนที่คาดว่าจะ ได้รับกลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ให้ความสำคัญกับ การได้รับความรู้เพิ่มในด้านเศรษฐศาสตร์ มากที่สุด แต่ของกลุ่มนักศึกษาที่จบแล้วให้ความสำคัญกับ โครงสร้างหลักสูตรตรงกับความต้องการที่จะเรียน สนใจ และชื่นชอบมากที่สุด เป็นสิ่งที่จูงใจให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจศึกษาต่อ ในระดับปริญญาโท

การแนะนำบุคคลอื่นให้เข้ามาศึกษาต่อในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจขึ้นอยู่กับ ความพึงพอใจโดยรวมที่มีต่อ MBE (ประกอบไปด้วยด้านหลักสูตร คณาจารย์และการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย) ถ้ามีความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE มากก็จะส่งผล ทำให้มีการแนะนำให้เพื่อน /บุคคลที่รู้จักเข้ามาศึกษาต่อในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจมากขึ้น แต่ถ้ามีความพึงพอใจโดยรวมต่อ MBE น้อยก็จะส่งผลในด้านตรงกันข้าม ผลการศึกษา สอดคล้องกับสมมติฐานที่ว่า คำแนะนำ / ข้อมูลข่าวสารจากคนที่เรียนอยู่หรือจบโครงการ เศรษฐศาสตร์ธุรกิจ (MBE) มาแล้วมีผลต่อการตัดสินใจ ทั้งนี้การตัดสินใจแนะนำต่อขึ้นอยู่กับ ระดับความพึงพอใจในการได้รับการ

ผลการศึกษาที่ได้สอดคล้องกับงานวิจัยในอดีตที่ว่า ผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับมี ความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาไปอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพฤติกรรมการ ตัดสินใจศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นไปตามแนวคิดของการลงทุน โดย มูลค่าคาดการณ์ของรายได้ในอนาคตที่ได้รับจากการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทจะมากกว่า ต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์

จากการศึกษางานวิจัยในอดีตมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ใช้ในการตัดสินใจ แรงจูงใจ หรือความต้องการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ แต่ในการศึกษาคั้งนี้จะมีการศึกษาเพิ่มเติม

จากการศึกษาที่ผ่านมา โดยพยายามที่จะนำเอาแนวคิดทางเศรษฐศาสตร์ด้านการลงทุนเพื่อการศึกษา มาอธิบายถึงการตัดสินใจของผู้ที่เข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ตัดสินใจเลือกศึกษาและไม่เลือกศึกษาต่อในโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ นอกจากนั้นยังศึกษาถึงความพึงพอใจ และสิ่งที่ได้รับของนักศึกษาในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท

5.2 ข้อเสนอแนะต่อโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พบว่า การตัดสินใจเลือกศึกษาของกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาจะมีการคำนึงถึงเรื่องต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์ (ต้นทุนทางตรงและอ้อม) และผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับ โดยกลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับด้านผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับในอนาคตมากกว่าด้านต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์ และในส่วนของคำแนะนำบุคคลให้เข้ามาศึกษาต่อในโครงการฯ จะขึ้นอยู่กับความพึงพอใจในด้านหลักสูตร คณาจารย์และการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย กล่าวคือ ถ้าความพึงพอใจในด้านต่างๆ เพิ่มขึ้นก็จะส่งผลทำให้มีการแนะนำบุคคลให้เข้ามาศึกษาต่อในโครงการฯ เพิ่มขึ้น

จากผลการศึกษาดังกล่าว ทำให้ทราบว่า การเพิ่มแรงจูงใจให้กับนักศึกษาในการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโทนั้น ควรมีการดำเนินการลดต้นทุนทางด้านเศรษฐศาสตร์ และเพิ่มผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับรวมถึงการสร้าง ความพึงพอใจในด้านต่างๆ (ด้านหลักสูตร คณาจารย์และการเรียนการสอน และสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัย) เพื่อที่จะส่งผลทำให้นักศึกษาตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจเพิ่มจำนวนมากขึ้น ดังนั้นทางผู้วิจัยได้มีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ด้านต้นทุน เช่น

1. ระยะเวลาในการศึกษาควรลดลงให้เหลือ 2 ปี เพื่อให้นักศึกษาเสียต้นทุนที่ต่ำ และได้ตำแหน่งงานหรืองานที่ดี เร็วขึ้น เพื่อลดต้นทุนทางตรงของผู้เรียน
2. ควรมีการแบ่งนักศึกษาให้กับอาจารย์แต่ละคนรับผิดชอบ เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาที่นักศึกษาไม่สามารถหาอาจารย์ที่ปรึกษาได้ เนื่องจากอาจารย์บางท่านอาจมีงานในความรับผิดชอบมากจึงไม่อาจรับเป็นที่ปรึกษาได้หรืออาจจะมีการจำกัดในการรับนักศึกษา

เมื่อนักศึกษาได้อาจารย์ที่ปรึกษาจะทำให้จบการศึกษาตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้เพื่อลดต้นทุนทางอ้อม (ด้านจิตใจ) ของผู้เรียน

ด้านผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. หลักสูตรและเนื้อหาวิชาการ ควรเน้นความเชื่อมโยงและสอดคล้องกันของแต่ละวิชาเพื่อนำมาใช้ประยุกต์กับงานที่ทำได้จริง มีการเรียนแบบอภิปราย วิเคราะห์ภายในชั้นเรียนให้มากกว่าเดิม และสำหรับวิชาเลือกควรจะให้นักศึกษาเป็นผู้เลือกเอง เพื่อให้นักศึกษาได้เรียนวิชาที่มีความสนใจ

2. การเพิ่มระดับความพึงพอใจที่มีต่อโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ เพื่อให้ นักศึกษา มีความพึงพอใจโดยรวมมากขึ้น อาทิเช่น การบริหารและบริการของโครงการฯ ควรจะมีปรับปรุงเจ้าหน้าที่ให้มีความรู้ ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับนักศึกษา ความเต็มใจในการให้บริการ และให้ความร่วมมือในด้านต่างๆ กับนักศึกษา การจัดห้องพักนักศึกษาและห้องคอมพิวเตอร์ให้กับนักศึกษา และเปิด - ปิดในเวลาที่เหมาะสม เช่น ห้องคอมพิวเตอร์ควรเปิดบริการในวันอาทิตย์ด้วย และห้องพัก น่าจะให้เข้าใช้ได้ตลอด 24 ชม. โดยอาจทำประตูปิดอัตโนมัติแต่เข้าใช้โดยการรูดการ์ด เพื่อความปลอดภัย

5.3 ข้อจำกัดของการศึกษาและข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

เนื่องจากข้อจำกัดด้านระยะเวลา ดังนั้นการเก็บข้อมูลในส่วนของกลุ่มตัวอย่าง นักศึกษาที่จบไปแล้วของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจได้จำนวนคนที่ตอบกลับมาเพียงร้อยละ 50 ซึ่งทำให้กลุ่มตัวอย่างที่ได้ไม่ค่อยมีการกระจายข้อมูล

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับปริญญาโท กรณีศึกษา โครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้กำหนดขอบเขตของกลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาโท นักศึกษาที่จบ การศึกษาระดับปริญญาโทจากโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และกลุ่ม ตัวอย่างนักศึกษาของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และสถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหาในการศึกษา คือ ศึกษาปัจจัยที่มี ผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนศึกษาต่อในระดับปริญญาโท ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกและไม่เลือกศึกษาระดับปริญญาโทโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

และศึกษาความพึงพอใจ และสิ่งที่ได้รับจากการศึกษาต่อของนักศึกษาในระดับปริญญาโทของโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ผลการศึกษาที่ใช้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ในขอบเขตที่กำหนดไว้เท่านั้น ในโอกาสต่อไปควรได้มีการศึกษาเพิ่มเติมในประเด็นต่างๆ ต่อไปนี้

1. ควรมีการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างจากการศึกษาในครั้งนี้อาทิเช่น การศึกษาเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่จากคณะอื่นๆ ที่ได้รับความนิยในการสมัครสอบเข้าศึกษาในระดับปริญญาโท หรือกลุ่มตัวอย่างที่ยังไม่ได้เข้าเรียนต่อในระดับปริญญาโท เพื่อเป็นประโยชน์ในการวางแผนให้ตรงกับความต้องการของนักศึกษาที่สนใจจะศึกษาหลักสูตรเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิตต่อไป

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในด้านการบริหาร / การบริการของคณะที่ได้รับความนิยในการสอบเข้า อาทิเช่น คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อนำข้อมูลมาใช้พัฒนาโครงการเศรษฐศาสตร์ธุรกิจต่อไปในอนาคต